

NÉV:.....

**Okleveles könyvvizsgálói írásbeli vizsgafeladat a
SZÁMVITEL MAGYAR SZABÁLYOZÁSA
c. tárgyból**

Csak tintával írt, olvasható, rendezett külalakú dolgozatot értékelünk!

A megoldásnál minden feladatot külön lapon (oldalon) kezdjen!

A lapokat (oldalakat) **sorszámozza!**

A **mellékszámításokat** ki is kell jelölni! Nem elegendő csak a végeredmények leírása!

Zsebszámológép használata ajánlott, de **manager kalkulátort** igénybe venni TILOS!

A **Mobiltelefon** bármilyen jellegű használata a vizsga azonnali felfüggesztését eredményezi, indokolás nélkül.

FELADATOK	Perc (kb.)	Maximum pont	Elért pont
1) feladat (könyvelés)	130	55	
2) feladat (devizahitel)	35	13	
3) feladat (készlet)	35	15	
4) feladat (cash flow)	15	7	
5) feladat (teszt)	25	10	
ÖSSZESEN	240	100	

Javította: (olvasható aláírás).....

Minősítés
0 – 59 (1) elégtelen
60 – 70 (2) elégséges
71 – 80 (3) közepes
81 – 90 (4) jó
91 –100 (5) jeles

Érdemjegy			Aláírás Elnök
Megnev.	Számmal	Betűvel	
Írásbeli			
Szóbeli			
VÉGSŐ			

**FELADATLAPOT A MEGOLDÁSSAL EGYÜTT MINDEN ESETBEN
KÖTELEZŐ BEADNI!**

OKLEVELES VIZSGAFELADAT SZÁMVITEL MAGYAR SZABÁLYOZÁSA TÁRGYBÓL

1. Feladat (Kidolgozási időigénye kb. 130 perc = 55 pont.)

A „Derivatív” Zrt.” kiemelt gazdasági eseményeit az alábbiakban soroltuk fel. A könyveléshez vegye figyelembe a számviteli politikára vonatkozó kiegészítő információkat is.

FELADATOK

- 1a) Könyvelje **idősoros**an a Zrt. alábbiakban felsorolt, csak a tárgyévet érintő gazdasági eseményeit. (50 pont). **Figyelem:** a könyvelési tételek megszerkesztésénél az Szt. éves beszámoló mérlege és eredménykimutatása szerinti tagolást kell **legalább** alkalmazni! **A tétel megnevezéseket (a gazdasági esemény tartalmát) is tüntesse fel!**
- 1b) Hogyan változna az 1. gazdasági esemény számviteli elszámolása, ha az USD vásárlást egy készlet beszerzés cash flow fedezeti ügyleteként jelölték volna meg? Csak az érdemi változást mutassa be! (2 pont)
- 1c) Ha nem választotta a társaság a valós értékelést, akkor az opció valós érték változásából egy fordulónapon mit és hogyan kell elszámolni? (3 pont)

Kiegészítő információk

- Ahol szükséges, ott **25%**-os áfa-val számoljon!
- A devizás tételek értékelésénél a választott árfolyam az **MNB hivatalos** árfolyama.
- A társaság a vásárolt és a saját termelésű készleteiről év közben **folyamatos mennyiségi és értékbeni nyilvántartást vezet.**
- Összköltség típusú eredménykimutatást készít és csak az 5. számlaosztályban könyveli a költségeket.
- A Zrt. számviteli politikája szerint **nem választotta a valós értékelést.**
- Az egyes feladatpontok egymástól függetlenek. A nem rendezett gazdasági eseményekhez kapcsolódó **év végi tételeket**, időrendi sorrendtől függetlenül az adott ponton belül oldja meg, jelölve az eseménynek a **tényleges időpontját.**
- A tárgyév eseményeinek megoldásánál értelemszerűen a dolgozatírás időpontjában érvényes szabályok az irányadók (*kivéve az áfa kulcsot*).

GAZDASÁGI ESEMÉNYEK (amelyeket idősoroson könyvelnie kell)

- 1) A Zrt. egy korábban kötött (üzleti éven belüli) határidős deviza vételi ügylet keretében 1 000 eUSD-t vásárolt kereskedési céllal, amelyet ezen a napon, devizaszámláján a bank jóvá is írt. A kötéskori árfolyam 250 Ft/USD, a napi választott árfolyam 260 Ft/USD volt. (*Csak az ügylet zárásával járó tételeket könyvelje – a jóváírástól kezdődően!*)
- 2) A befektetett eszközök között kimutatott egyik kölcsönről kiderült a felszámoló értesítése alapján, hogy nincs remény a megtérülésre. A kölcsön könyv szerinti értéke 30 000 eFt volt. Korábban nem került értékvesztés elszámolásra. A felek között nem volt más üzleti kapcsolat. A társaság egy korábbi munkavállalójának nyoma veszett, a rendőrség értesítése szerint, vélhetően külföldre távozott. A vele szemben nyilvántartott, elszámolásra kiadott összeg behajtására nincs esély a vezetés megítélése szerint. Az analitika szerinti összege 200 eFt.
- 3) A beérkezett bankértesítés szerint átutalásra került a devizabetétről egy 100 e€-s áruszállításból eredő kötelezettség úgy, hogy a fizetési határidőhöz képest jelentősen korábban történt meg a pénzügyi teljesítés, ezért a szerződés szerint figyelembe vettek 4% engedményt is. Az MNB hivatalos árfolyama 315 Ft/€, a devizabetét könyv szerinti árfolyama 310 Ft/€ volt a pénzügyi teljesítéskor. A kötelezettség könyv szerinti árfolyama 300 Ft/€.

- 4) Nyílt végű pénzügyi lízing keretében beszereztek egy termelő gépsort, amelynek áfa nélküli értéke 42 000 eFt volt (Áfa 25%). Az eszköz átvételekor nem kellett fizetni semmit. Az üzembe helyezés megtörtént. A havi fix lízingdíj (tőketörlesztés) 840 eFt, amelyből a tárgyévben 1 hónapot kell megfizetni (ennyi idő telt el az üzembe helyezéstől is). A kamat havi 35 eFt. Az eszköz várható hasznos élettartama 4 év és lineáris leírást alkalmaznak. A szükséges pénzügyi rendezés megtörtént, az átvezetést is könyvelték.
- 5) Az átmeneti pénzügyi nehézségek megoldása érdekében értékesítették egyik befektetési célú részesevésüket. A részvény névértéke 25 000 eFt, könyv szerinti értéke 27 000 eFt volt, eladási ára 30 500 eFt, az ellenérték befolyt a bankszámlára. Az értékesítés után 25%-os tulajdoni hányaduk szűnt meg a befektetést élvező vállalkozásban.
- 6) Egy előző év december 15-én elfogadott, 20 000 eFt könyv szerinti értékű váltóköveteléssel, tárgyévben sikerült kiegyenlíteni egy 19 500 eFt-os szállítói tartozást. A váltón feltüntetett kamat mértéke 6% volt, kibocsátási értéke azonos a könyv szerinti értékkel. (A váltóval kapcsolatos összes tárgyévi eseményt könyvelje!)
- 7) A Zrt. bankszámlájára beérkezett december 20-án egy 100 000 eFt-os működési támogatás, amely a szerződés szerint nem előlegnek minősül. A támogatott projektből év közben semmi sem tudott megvalósulni, a tényleges teljesítésre csak a következő évben van lehetőség.
- 8) Tavasszal vételi opciós jogot vásárolt a Zrt. novemberi lejáratra 500 tonna kukorica vásárlására. A kukorica beszerzése saját célra történik, az állattenyésztési ágazatban kerül majd felhasználásra takarmányként. Az opciós díj 500 eFt. A kötési ár tonnánként 42,7 eFt volt. Az ügylet zárásakor a tonnánkénti ár 44,1 eFt, így az opciót novemberben lehívták. A számviteli politika szerint az opciós díjat a bekerülési árban aktiválják. *(Az ügylettel kapcsolatos valamennyi tárgyévi tételt könyvelje – így az opciós ügylet indításától a zárásáig!)*
- 9) A társaság egyik beruházásakor a próbaüzemeltetés során létrejött saját teljesítmény (energiaszolgáltatás) eladási ára 1 400 eFt + 25% áfa volt. Az előállítás utókalkuláció szerinti önköltségen 1 500 eFt-ba került. (Csak a feladatpontból megismerhető gazdasági eseményeket könyvelje!)
- 10) A Zrt. egyik saját tulajdonban lévő bolthelyiségének üzemeltetési jogát tárgyév július 1-jén átengedte 10 évre egy másik vállalkozásnak 12 000 eFt-ért. Az összeg a bankszámlán jóváírásra került. Az üzlethelyiség havi bérleti díja 700 eFt + 25% áfa a szerződés szerint, amely a következő év január 4-én esedékes.
- 11) Beérkezett a Zrt. bankszámlájára az **előző évben** a beszámoló elfogadásakor a leányvállalatnál jóváhagyott osztalék, amelynek összege 35 000 eFt. Ugyanezen leányvállalatnál a **tárgyévben jóváhagytak** 44 000 eFt osztalékot az **előző üzleti év** számviteli beszámolójának az elfogadásakor.
- 12) Év végén a késztermék készletek könyv szerinti értéke 4 350 eFt volt. A leltár szerinti érték 4 300 eFt, a mérlegkészítéskor ismert piaci érték pedig 4 000 eFt. Az árukészletnél megállapított többlet nem adminisztrációs hibából származott, összege 250 eFt.

2. Feladat (Kidolgozási időigénye kb. 35 perc = 13 pont.)

A 20X1. év december 1-jén egy vállalkozás mérlegében szereplő Beruházási és fejlesztési hitelek sor 2 500 eFt egyenleget mutat, amely 10 eUSD-os hosszú lejáratú devizahitelnek felel meg. A devizahitel devizaszámlán meglévő devizával nem ellentételezett. Ezzel összefüggésben a hitel felvevője az előző évben az év végi értékeléskor keletkezett árfolyamvesztését elhatárolta. Ebből következően van 180 eFt halasztott ráfordítása és eFt egyéb céltartaléka. December 28-án törlesztették a hitelek 50%-át, amikor az USD banki eladási árfolyama 240 Ft/USD volt. Az év végi hivatalos MNB árfolyam 235 Ft/USD. A hitel teljes futamideje 5 év. A céltartalék képzés tárgyév végi szintje 80%-os volt. Év közben más devizahitel törlesztésre nem került sor.

FELADATOK

2a) Könyvelje a fentiekben megismertekből következő, tárgyévet érintő gazdasági eseményeket számlasorosan az alábbi számlavázlaton, kiegészítve a hiányzó számlák neveivel!

2b) Fogalmazza meg az egyes gazdasági események tartalmát a lenti segédletben!

4. Beruházási és fejlesztési hitelek (Devizahitel)	8.	3.
Ny. 2 500		Ny.
	9.	3. Elsz. betétszámla
		E.
4. Egyéb	9.	4.
Ny.		4.
		Ny.

0.	Hiányzó nyitóegyenlegek meghatározása:
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	

3. Feladat (Kidolgozási időigénye kb. 35 perc = 5 + 5 + 5 = 15 pont.)

FORGALMI KIMUTATÁS (kiemelt adatai) 20X1. december 31.

eFt

MEGNEVEZÉS	NYITÓ	NETTÓ FORGALOM		ZÁRÓ
	egyenleg	T	K	Egyenleg
1. Tenyészállatok	0	980	0	980
1. Beruházások	0	1 000	1 000	0
2. Késztermékek	1 000	2 000	2 900	100
2. Késztermékek KÉK	(K) 50	200	145	(T) 5
2. Növendékállatok	2 000	4 000	1600	4 400
2. Növendékállatok KÉK	(T) 180	32	300	(K) 88
7. Késztermék termelés költségei	–	2 400	–	2 400
7. Késztermék elszámolási számla	–	735	2 200	(K) 1 465
7. Növendékállatok tartási költségei	–	3 700	–	3 700
7. Állatok elszámolási számla	–	1 868	4 000	(K) 2 132
7. SEEAÉ	–	–	2 303	2 303
8. Értékesítés elsz. közvetlen önköltsége	–	2 310	–	2 310
8. Egyéb ráfordítások	–	915	12	903
9. Késztermék értékesítés árbevétele	–	–	3 000	3 000
9. Egyéb bevételek	–	420	600	180

Kiegészítő adatok

- Minden bekövetkezett gazdasági esemény csak egyszer fordul elő a feladatban.
- Az adott időszakban a késztermékekkel kapcsolatban káresemény (nem volt kártérítés) és **apportba adás** is történt. Az apportba adás nyereséges volt és 5%-os tulajdoni hányadot szerzett a kft.
- A növendékállatok egy részét tenyésztésbe állították (a beruházás számlán keresztül), egy másik része elhullott, értékesítés nem történt.
- A **befejezetlen termelés** számlát külön nem tüntettük fel, de a 7-es számlaosztály egyenlege a mindenkori befejezetlen termelést is mutatja. **Január 1-jén a nyitás átvezetése utáni pillanatban is, és év végén a befejezetlen termelés átvezetése előtti pillanatban is. A késztermék termelés költségei számlára nyitás után visszavezettek 400 eFt értékű befejezetlen termelést.**

FELADATOK

3a) Határozza meg a fenti ismert adatok alapján a saját termelésű készletek állományváltozását!

3b) Vezesse le az adott időszak termelési költségét! Számítását ellenőrizze a 7. szo. alapján is!

3c) Könyvelje (csak) a késztermékek apportjával kapcsolatos gazdasági eseményeket idősorosan!

3a) feladatpont kidolgozása:			
Megnevezés	Z	– Ny	= ÁV

3b) feladatpont kidolgozása:

3c) feladatpont kidolgozása				
Ssz.	Gazdasági esemény	T számla neve	K számla neve	Összeg

4. Feladat (Kidolgozási időigénye kb. 15 perc = 7 pont).

Vezesse le az alábbi gazdasági események Szt. szerinti cash flow-kimutatásra gyakorolt hatását a lent megadott táblázatban! A szükséges korrekciókat kérjük külön soron bemutatni.

- 1) A tárgyévben kifizették a 2 évvel ezelőtt jóváhagyott osztalékot, melynek összege 25 000 eFt és jóváhagytak fizetendő osztalékként ugyancsak a tárgyévben az előző év után 15 000 eFt osztalékot. (Indirekt és direkt logikával is mutassa be megoldását!) A tárgyévi adózás előtti eredmény 60 000 eFt. (Adóval nem kell foglalkoznia.)
- 2) Az előző év decemberében pénzügyi lízing keretében beszerzett gépsor értéke 40 000 eFt volt. A tárgyévben tőketörlesztésre 8 000 eFt-ot, kamatra 2 400 eFt-ot fizettek ki.
- 3) Értékesítették befektetési célú kamatozó értékpapírjaikat 7 000 eFt-ért, amelynek könyv szerinti értéke 6 600 eFt volt. Az eladáson 100 eFt árfolyamvesztés keletkezett. Az eladási ár befolyt a bankszámlára.

Megnevezés	1a.	1b.	2.	3.
	indirekt	direkt		
	esetek			
1. Adózás előtti eredmény	60 000	60 000		
5. Befektetett eszközök értékesítésének ...				
7. Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek				
10. Forgóeszközök ÁV				
I. Működési CF				
II. Befektetési CF				
III. Finanszírozási CF				
IV. Pénzeszközök változása				

5. Feladat (Kidolgozási időigénye kb. 25 perc = 10 pont.)

Jelölje bekarikázással a helyes válaszokat! Minden helyes válasz **jó megoldása 1 pontot ér**. Vigyázat, egy-egy kérdésen belül bármennyi jó válasz is lehet! A rossz válaszokat nem szankcionáljuk, de 10-nél több jelölés esetén, minden plusz jelölésért levonunk 1 pontot.

1) Devizáról egy másik devizára való áttérés esetén

- a) minden mérlegtételt keresztárfolyamon kell átszámítani a létesítő okiratban rögzített új devizára.
- b) az áttérés napjaként mindig az adott üzleti évet követő év első napját kell megjelölni.
- c) ha harmadik pénznem a forint, akkor a forintban nyilvántartott eszközöket és forrásokat az új deviza MNB árfolyama alapján kell átszámítani az új pénznemre.
- d) az eredménykimutatás tételeinek átszámításakor a régi pénznem és az új pénznem keresztárfolyamán kell átszámítani az egyes tételeket a fordulónapon.
- e) ha a harmadik pénznem nem forint, akkor a nyilvántartott eszközöket és forrásokat az új deviza és a harmadik pénznem keresztárfolyamán kell átszámítani az új pénznemre.
- f) Nincs jó válasz.

2) Az ellenőrzés, önellenőrzés

- a) ha jelentős hibát tárt fel, annak cash flowra gyakorolt hatását nem a harmadik oszlopban, hanem mindig a tárgyév oszlop részeként kell bemutatni.
- b) során feltárt nem jelentős hiba mindig a tárgyév részeként kerül könyvelésre, ahogy egyébként az adózásban is bevallásra kerül.
- c) módszertanát kell alkalmazni akkor is, ha a felek közötti szerződést utólag úgy módosítják, amelynek következményeként az eredeti állapotot kell helyreállítani.
- d) során, ha jelentős hiba miatt háromoszlopos mérleget és eredménykimutatást kell készíteni, akkor a zárás előtt az adózott eredményt át kell vezetni elkülönítés okán a lekötött tartalékba.
- e) következtében a korábbi évek beszámolóját módosítani kell és azt a cégbíróságon újra letétbe kell helyezni és közzé is kell tenni, ha a hiba lényeges volt.
- f) Nincs jó válasz.

3) Az értékvesztések

- a) elszámolására készletek esetében év közben is sor kerülhet a minőségromlások miatt.
- b) visszairása év közben is lehetséges a vevők esetében, ha a könyv szerinti értéknél nagyobb érték folyik be a társasághoz.
- c) visszairása bruttó módon történik az adott kölcsönök esetén akkor is, ha az tartósan adott kölcsön és akkor is, ha az a forgóeszközök között került bemutatásra.
- d) egyben behajthatatlan követelésnek is minősülnek, ha vevőkövetelésről van szó.
- e) a cash flow kimutatásban olyan korrekciós tételek, amelyek csak a befektetett eszközök értékvesztését tartalmazhatják, a forgóeszközökét nem (az indirekt logika miatt).
- f) Nincs jó válasz.

4) Közbenső mérleg

- a) készítésekor eredménykimutatást és kiegészítő mellékletet nem kell összeállítani, és nincs letétbe helyezés és közzététel sem.
- b) készítése nélkül osztalék előleg nem fizethető. Ez azt jelenti, hogy minden osztalékélegről szóló döntést megelőzően közbenső mérleget kell készíteni.
- c) készül akkor is az Szt. szerint, amikor év közben történik az átalakulás, de a változatlan formában tovább működő vállalkozás nem zárhatja le a könyveit.
- d) elkészítésekor is úgy kell értékelni az eszközöket és a forrásokat, mintha év vége lenne (mint amikor egy üzleti év beszámolójának fordulónapjára készül a mérleg).
- e) felhasználható a saját részvények, üzletrészek visszavásárlását megalapozó döntésekhez is, ha a közbenső mérleg fordulónapja nem régebbi 6 hónapnál.
- f) Nincs jó válasz.

5) Az immateriális javak

- a) közötti szellemi termékek saját előállítás esetén csak a kísérleti fejlesztés aktivált értékén keresztül vehetők állományba.
- b) üzleti vagy cégérték mérlegsora nem tartalmazhatja a részesedések megvásárlása esetén azt a többletértéket, amelyet a piaci érték fölött fizettek érte.
- c) között, vagyoni értékű jogként kell kimutatni minden használati jogot.
- d) alapítás, átszervezés aktivált érték során kell kimutatni az átszervezés szükségszerű következményeként létrehozott új tárgyi eszközt is.
- e) mérlegsorai közül csak kettő vált ki osztalékfizetési korlátot és kell emiatt lekötött tartalékot képezni.
- f) Nincs jó válasz.

VIZSGAFELADAT kidolgozása

1. Feladat kidolgozása Javasolt pontozás: 50 tétel, 1 pont/tétel. (55 pont)

1) Deviza vásárlása származékos leszállítási ügylet keretében

1a) Jóváírás a bankszámlán kötési áron.		
<i>T 3.Devizabetét számla</i>	- <i>K 3.Elszámolási betétszámla</i>	250 000
1b) Átértékelés valós értékre. $1\ 000\ \text{eUSD} * (260 - 250) = 10\ 000\ \text{eFt}$		
<i>T 3.Devizabetét számla</i>	- <i>K 9.Pénzügyi műveletek egyéb bevételei ...</i>	10 000
1c) 0. számlaosztályban a kötési érték törlése a kötelezettségek és a követelések közül.		
<i>T 0.Jövőbeni kötelezettség</i>	- <i>K 0.Jövőbeni köt. ellenszámla</i>	250 000
<i>T 0.Jövőbeni követelés ellenszla.</i>	- <i>K 0.Jövőbeni követelés</i>	250 000

2) A tartósan adott kölcsön és az elszámolásra kiadott előleg rendezése

2a) A tartósan adott kölcsön behajthatatlanná vált.		
<i>T 8.Befektett pü-i eszk.szárm.ráförd.</i>	- <i>K 1.Egyéb tartósan adott kölcsönök</i>	30 000
2b) Dolgozóval szembeni követelés behajthatatlanná válása.		
<i>T 8.Egyéb ráfordítások</i>	- <i>K 3.Elszámolásra kiadott előlegek (EK) ...</i>	200

3) Kapott skontó elszámolása, pénzeszköz átvétel, átutalás.

3a) Skontó legfeljebb 3% a kötelezettség eredeti árfolyamán elszámolva. ($100\ \text{e€} * 0,03 = 3\ \text{e€}$ és $3\ \text{e€} * 300\ \text{Ft/€} = 900\ \text{eFt}$.)		
<i>T 4.Külföldi szállítók</i>	- <i>K 9.Pénzügyi műveletek egyéb bevételei</i>	900
3b) A további 1% pénzeszköz átvételként elszámolva (Vagy elengedett kötelezettség). ($100\ \text{e€} * 0,01 = 1\ \text{e€}$ és $1\ \text{e€} * 300\ \text{Ft/€} = 300\ \text{eFt}$.)		
<i>T 4.Külföldi szállítók</i>	- <i>K 9.Egyéb bevételek</i>	300
3c) Különbözet átutalása ($100 - 4 = 96\ \text{e€}$, $96 * 310\ \text{Ft/€} = 29\ 760\ \text{eFt}$) a devizabetét könyv szerinti árfolyamán.		
<i>T 4.Külföldi szállítók</i>	- <i>K 3.Devizabetét számla</i>	29 760
3d) Árfolyamvesztés $96 * (300 - 310) = -960\ \text{eFt}$.		
<i>T 8.Pénzügyi műveletek egyéb ráf.</i>	- <i>K 4.Külföldi szállítók</i>	960

4) Nyílt végű pénzügyi lízing elszámolása.

4a) Beszerzés.		
<i>T 1.Beruházások, felújítások</i>	- <i>K 4.Pénzügyi lízing m. hosszú lejáratú köt.</i>	42 000
4b) Üzembe helyezés.		
<i>T 1.Műszaki gépek, ber., ...</i>	- <i>K 1.Beruházások, felújítások</i>	42 000
4c) Tőke törlesztése.		
<i>T 4.Pénzügyi lízing m.hosszú lej.köt.</i>	- <i>K 4.Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek</i>	840
4d) Tőketörlesztés utáni áfa. ($840\ \text{eFt} * 0,25 = 210\ \text{eFt}$)		
<i>T 4.Előzetesen felszámított áfa</i>	- <i>K 4.Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek</i>	210
4e) Kamatfizetés.		
<i>T 8.Fizetendő (fizetett) kamatok</i>	- <i>K 4.Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek</i>	35
4f) Lízingdíjak és az áfa átutalása.		
<i>T 4.Egyéb rövid lejáratú köt.</i>	- <i>K 3.Elszámolási betétszámla</i>	1 085
4g) Gépsor 1 havi amortizációja. ($42\ 000 / 4\ \text{év} / 12\ \text{hó} = 875\ \text{eFt}$)		
<i>T 5.Értékcsökkenési leírás</i>	- <i>K 1.Tárgyi eszközök tsz. értékcsökkenése</i>	875
4h) Következő évi törlesztő részek átsorolása $12 * 840 = 10\ 080\ \text{eFt}$		
<i>T 4.Pénzügyi lízing m.hosszú lej.köt.</i>	- <i>K 4.Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek</i>	10 080

A 4c, 4d, 4e tételek közvetlenül az elszámolási betéttel szemben is könyvelhetők (helyes könyvelés esetén a 4-es gazdasági eseményekre 8 pont jár).

5) Részvények értékesítése.

5a) Könyv szerinti érték kivezetése.		
<i>T 3.Értékpapír elszámolási számla.</i>	- <i>K 1.Tartós jelentős tulajdoni részesedések</i>	27 000
5b) Eladási ár elszámolása		
<i>T 3.Elszámolási betét</i>	- <i>K 3.Értékpapír elszámolási számla</i>	30 500
5c) Árfolyamkülönbözet: $30\ 500 - 27\ 000 = 3\ 500\ \text{eFt}$ nyereség.		
<i>T 3.Értékpapír elszámolási számla</i>	- <i>K 9.Részesedésekből származó bevételek, ...</i>	3 500

6) Váltókövetelés továbbforgatása a szállítóra.

6a) A váltókövetelés előző évi kamatának feloldása ($20\,000 * 0,06 / 12 \text{ hó} / 2 = 50 \text{ eFt}$).		
<i>T 9.Kapott (járó) kamatok ...</i>	- <i>K 3.Bevételek AIE</i>	50
6b) Váltó továbbforgatása könyv szerinti értéken.		
<i>T 3/4.Váltóelszámolási számla</i>	- <i>K 3.Váltókövetelések</i>	20 000
6c) A szállító kiegyenlítése az elfogadott értéken.		
<i>T 4.Szállítók</i>	- <i>K 3/4.Váltóelszámolási számla</i>	19 500
6d) A különbözet elszámolása fizetett kamatként.		
<i>T 8.Fizetendő (fizetett) kamatok...</i>	- <i>K 3/4.Váltóelszámolási számla</i>	500

7) Kapott támogatás elszámolása

7a) Működésre kapott támogatás pénzügyi rendezése.		
<i>T 3.Elszámolási betétszámla</i>	- <i>K 9.Egyéb bevételek</i>	100 000
7b) A működési támogatás elhatárolása az ellentételezés hiánya miatt.		
<i>T 9.Egyéb bevételek</i>	- <i>K 4.Bevételek PIE</i>	100 000

8) Opciós ügylet elszámolása

8a) Állományba vétel a 0. számlaosztályban kötési áron. ($500 \text{ t} * 42,7 \text{ eFt/t} = 21\,350 \text{ eFt}$).		
<i>T 0.Függő kötelez. ellenszámla</i>	- <i>K 0.Függő kötelezettségek</i>	21 350
<i>T 0.Függő követelések</i>	- <i>K 0.Függő követelések ellenszámla</i>	21 350
8b) Opciós díj átutalása.		
<i>T 8.Pénzügyi műveletek egyéb ráf.</i>	- <i>K 3.Elszámolási betétszámla</i>	500
8c) Opciós díj elhatárolása az ügylet zárásáig.		
<i>T 3.Költségek, ráfordítások AIE</i>	- <i>K 8.Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai</i>	500
8d) Az opció lehívása kötési áron. (A saját célú felhasználás miatt nem értékelhető át valós értékre.)		
<i>T 2.Anyagok</i>	- <i>K 4.Szállítók</i>	21 350
<i>T 4.Előzetes áfa</i>	- <i>K 4.Szállítók</i>	5337,5
8e) Az opciós díj feloldása.		
<i>T 8.Pénzügyi műveletek egyéb ráf.</i>	- <i>K 3.Költségek, ráfordítások AIE</i>	500
8f) Opciós díj aktiválása.		
<i>T 2.Anyagok.</i>	- <i>K 8.Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai</i>	500
8g) A függő tételek törlése 0. számlaosztályban kötési áron.		
<i>T 0.Függő kötelezettségek</i>	- <i>K 0.Függő kötelezettségek ellenszámla</i>	21 350
<i>T 0.Függő követelések ellenszámla</i>	- <i>K 0.Függő követelések</i>	21 350

9) Próbaüzemeltetés elszámolása

9a) A szolgáltatás eladási árának könyvelése.		
<i>T 3.Vevők</i>	- <i>K 9.Belföldi értékesítés nettó árbevétele</i>	1 400
9b) Értékesítés áfája ($1\,400 * 0,25 = 350 \text{ eFt}$).		
<i>T 3.Vevők</i>	- <i>K 4.Fizetendő áfa</i>	350
9c) A szolgáltatás önköltségének elszámolása. (Legfeljebb az eladási árral csökkenthető a beruházás bekerülési értéke.)		
<i>T 5.SEEAÉ</i>	- <i>K 1. Beruházások és felújítások</i>	1 400

10) Tartós használati jog átengedése (Vevőkövetelés közbeiktatásával is elfogadható).

10a) Kapott ellenérték (Nincs a könyvekben aktivált jog, amely eladható lett volna, ezért szolgáltatás nyújtásnak minősül.)		
<i>T 3.Elszámolási betétszámla</i>	- <i>K 9.Belföldi értékesítés nettó árbevétele</i>	12 000
10b) Áfa elszámolása.		
<i>T 3.Elszámolási betétszámla</i>	- <i>K 4.Fizetendő áfa</i>	3 000
10c) A használati jog bevételének elhatárolása. [$12\,000 - (12\,000 / 10 \text{ év} / 12 \text{ hó} * 6 \text{ hó}) = 11\,400$]		
<i>T 9.Belföldi értékesítés nettó árbev.</i>	- <i>K 4.Halasztott bevételek (PIE)</i>	11 400
10d) Féléves bérleti díj elszámolása ($6 \text{ hó} * 700 \text{ eFt/hó} = 4\,200 \text{ eFt}$)		
<i>T 3.Vevők</i>	- <i>K 9.Belföldi értékesítés nettó árbevétele</i>	4 200
10e) Bérleti díj áfa tartalma ($4\,200 \text{ eFt} * 0,25 = 1\,050 \text{ eFt}$)		
<i>T 3.Vevők</i>	- <i>K 4.Fizetendő áfa</i>	1 050

11) Kapott, járó osztalék leányvállalattól.

11a) Előző évi osztalék jóváírása a tárgyévben.		
<i>T 3.Elszámolási betétszámla</i>	- <i>K 3.Egyéb követelések (kapcsolt)</i>	35 000
11b) Tárgyévi osztalék követelés elszámolása.		
<i>T 3.Egyéb követelések (kapcsolt)</i>	- <i>K 9.Kapott (járó) osztalék</i>	44 000

12) A saját és vásárolt készletek év végi rendezése

12a) Hiány önköltségen. (4 300 – 4 350 = – 50 eFt. De nem értékvesztés.)		
<i>T 8.Egyéb ráfordítások</i>	- <i>K 2.Késztermékek</i>	50
12b) Korrekció.		
<i>T 5.STK ÁV</i>	- <i>K 5.SEEAÉ</i>	50
12c) Saját termelésű készletek értékvesztése. (4 000 – 4 300 = 300 eFt)		
<i>T 8.Egyéb ráfordítások</i>	- <i>K 2.Késztermékek értékvesztése</i>	300
12d) Korrekció.		
<i>T 5.STK ÁV</i>	- <i>K 5.SEEAÉ</i>	300
12e) Áruk többlete.		
<i>T 2.Áruk</i>	- <i>K 9.Egyéb bevételek</i>	250
12f) Halasztott bevétel elszámolása.		
<i>T 9.Egyéb bevételek</i>	- <i>K 4.Halasztott bevételek (PIE)</i>	250

1b) feladatpont megoldása:

1b) gazdasági esemény eredmény hatékony része helyett az áruk bekerülési árát kellene csökkenteni az átértékelés összegével. [Lásd Szt. 47. § (11) és (12) bekezdéseit!]

(2 pont)

<i>T 3.Devizabetét számla</i>	- <i>K 2.Áruk</i>	10 000
-------------------------------	-------------------	--------

1c) feladatpont megoldása: Mivel a Zrt. nem választotta a valós értékelést, a fordulónapon kizárólag az opció valós érték változásának veszteség része könyvelhető:

(3 pont)

T 8.Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai – K 4.Költségek, ráfordítások PIE
(Hasonló a helyzet az opció kiírójánál is, nála is csak a veszteség könyvelhető az ügylet zárásáig.)

2. Feladat kidolgozása (Kidolgozási időigénye kb. 35 perc = 13 pont.)

A 20X1. év december 1-jén egy vállalkozás mérlegében szereplő Beruházási és fejlesztési hitelek sor 2 500 eFt egyenleget mutat, amely 10 eUSD-os hosszú lejáratú devizahitelnek felel meg. A devizahitel devizaszámlán meglévő devizával nem ellentételezett. Ezzel összefüggésben a hitel felvevője az előző évben az év végi értékeléskor keletkezett árfolyamvesztését elhatárolta. Ebből következően van 180 eFt halasztott ráfordítása és eFt egyéb céltartaléka. December 28-án törlesztették a hitelek 50%-át, amikor az USD banki eladási árfolyama 240 Ft/USD volt. Az év végi hivatalos MNB árfolyam 235 Ft/USD. A hitel teljes futamideje 5 év. A céltartalék képzés tárgyévi szintje 80%-os volt. Év közben más devizahitel törlesztésre nem került sor.

FELADATOK

2a) Könyvelje a fentiekben megismertekből következő, tárgyévet érintő gazdasági eseményeket számlasorosan az alábbi számlavázlaton, kiegészítve a hiányzó számlák neveivel!

2b) Fogalmazza meg az egyes gazdasági események tartalmát a lenti segédletben!

4. Beruházási és fejlesztési hitelek (Devizahitel)		8. Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai		3. Halasztott ráfordítások (AIE)	
1.	1 200	Ny.	2 500	3.	90
2.	50	5.	75	Ny.	180
4.	75	9. Pénzügyi műveletek egyéb bevételei		3.	90
8.	1 175			5.	75
4. Egyéb céltartalék				3. Elsz. betétszámla	
6.	96			E.	1. 1 200
		9. Egyéb bevételek		4. Eredménytartalék	
				4. Lekötött tartalék	
		6.	96	7.	69
				7.	69
				Ny.	72

0.	Céltartalék meghatározása: $180 * 0,6 = 108$ eFt. (3. év vége 60%-os CT-nak felel meg. Lekötött tartalék: $180 - 108 = 72$ eFt nyitó egyenleggel kell rendelkeznie legalább.
1.	Törlesztés $5 \text{ e}\$ * 240 \text{ Ft}/\$ = 1 200$ eFt.
2.	Törlesztés realizált árfolyam-különbözete $5 \text{ e}\$ * (240 - 250) = 50$ eFt nyereség.
3.	Feloldás a halasztott ráfordításokból a törlesztés arányában, ami 50%, $180 * 0,5 = 90$ eFt.
4.	Hitel év végi átértékelése $5 \text{ e}\$ * (235 - 250) = 75$ eFt árfolyamnyereség.
5.	Halasztott ráfordítás feloldás az árfolyamnyereséggel egyező összegben 75 eFt.
6.	Céltartalék képzés az eltelt idő függvényében december 31-én 80%-os, azaz $180 - 90 - 75 = 15$ eFt és $15 * 0,8 = 12$ eFt. Feloldás történik $108 - 12 = 96$ eFt
7.	Lekötött tartalék $15 - 12 = 3$ eFt és $180 - 108 = 72$ és $72 - 3 = 69$ eFt feloldás.
8.	Átsorolás a következő évi lejárat miatt $5 \text{ e}\$ * 235 \text{ Ft}/\$ = 1 175$ eFt.

Pontozás: Gazdasági események $8 * 1 \text{ pont} = 8 \text{ pont}$, Számlanevek kiegészítése: $6 * 0,5 = 3 \text{ pont}$, Nyitóegyenlegek meghatározása: $2 * 1 \text{ pont} = 2 \text{ pont}$, összesen 13 pont.

3. Feladat megoldása (Kidolgozási időigénye kb. 30 perc = 15 pont.)**3a) feladatpont kidolgozása (5 pont)**

STK ÁV	Z	-	Ny	=	ÁV
Késztermék	100		1 000		-900
Készterm. KÉK	5		-50		55
Késztermék önkten	105		950		-845
Befejezetlen termelés	200		400		-200
Növendékállat	4 400		2 000		2 400
Növendékállat KÉK	-88		180		-268
Növendék összesen	4 312		2 180		2 132
STK ÁV összesen	4 617		3 530		1 087

3b) feladatpont kidolgozása (5 pont)

Értékesítés közvetlen önköltsége	2 310
Értékesítés közvetett költsége	0
Értékesítési költségek a 8. számlaosztályban	2 310
+ SEEAÉ	2 303
± STK ÁV (Lásd az előző táblázatban!)	1 087
Termelési költség az 5. számlaosztályban	5 700

Ellenőrzés a 7. számlaosztály alapján: 2 000 késztermék + 3 700 növendékállat = 5 700 eFt.

3c) feladatpont kidolgozása (5 pont)

Az apporttal kapcsolatos információ a 9. Egyéb bevételek számláról olvasható le a nyereségre vonatkozó információ alapján. A késztermékek KÉK aránya a záró értékekből meghatározható:

$$5 / 100 = + 5\% \text{ vagy T egyenleg!}$$

A ráfordítás önköltségen 420 és az elszámoló ár $420 / 1,05 = 400$, tehát az apportra jutó + 20 a KÉK.

Az apport társasági szerződés szerinti értéke 600 eFt, így a nyereség 180 eFt.

Idősoros könyvelés:

Ssz.	Gazdasági esemény megnevezése	T számla neve	K számla neve	Összeg
1.	Apport társasági szerződés szerinti értéken	3.Egyéb követelések	9.Egyéb bevételek	600
2.	Apport elszámoló áron	9.Egyéb bevételek	2.Késztermék elsz. áron	400
3.	Apportra jutó KÉK	9.Egyéb bevételek	2.Késztermék KÉK	20
4.	Apport miatti korrekció	7.STK elsz. szla.	7.SEEAÉ	420
5.	Cégbírósági bejegyzés	1.Egyéb tartós részes.	3.Egyéb követelések	600

4. Feladat megoldása (Kidolgozási időigénye kb. 15 perc = 7 pont.)

Pontozás: az 1a, 1b 2 * 1,5 pont, a 2. és 3. esetek 2 * 2 pont, összesen 7 pont.

Megnevezés	1a.	1b.	2.	3.
	indirekt	direkt		
	esetek			
1. Adózás előtti eredmény	60 000	60 000	-2 400	400
5. Befektetett eszközök értékesítésének ...				100
7. Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	-10 000	-10 000		
<i>Korrektció osztalék tartozás miatt</i>		10 000		
10. Forgóeszközök ÁV				
13. Fizetett, fizetendő osztalék ...	-15 000	-25 000		
I. Működési CF	35 000	35 000	-2 400	500
15. Befektetett eszközök eladása				6 500
II. Befektetési CF				6 500
27. Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek			-8 000	
III. Finanszírozási CF				
IV. Pénzeszközök változása	35 000	35 000	-10 400	7 000

5. Feladat (Kidolgozási időigénye kb. 25 perc = 10 pont.)

Jelölje bekarikázással a helyes válaszokat! Minden helyes válasz **jó megoldása 1 pontot ér**. Vigyázat, egy-egy kérdésen belül bármennyi jó válasz is lehet! A rossz válaszokat nem szankcionáljuk, de 10-nél több jelölés esetén, minden plusz jelölésért levonunk 1 pontot.

1) Devizáról egy másik devizára való áttérés esetén

- a) minden mérlegtételt keresztárfolyamon kell átszámítani a létesítő okiratban rögzített új devizára.
- b) az áttérés napjaként mindig az adott üzleti évet követő év első napját kell megjelölni.
- c) ha harmadik pénznem a forint, akkor a forintban nyilvántartott eszközöket és forrásokat az új deviza MNB árfolyama alapján kell átszámítani az új pénznemre.
- d) az eredménykimutatás tételeinek átszámításakor a régi pénznem és az új pénznem keresztárfolyamán kell átszámítani az egyes tételeket a fordulónapon.
- e) ha a harmadik pénznem nem forint, akkor a nyilvántartott eszközöket és forrásokat az új deviza és a harmadik pénznem keresztárfolyamán kell átszámítani az új pénznemre.
- f) Nincs jó válasz.

2) Az ellenőrzés, önellenőrzés

- a) ha jelentős hibát tárt fel, annak cash flowra gyakorolt hatását nem a harmadik oszlopban, hanem mindig a tárgyév oszlop részeként kell bemutatni.
- b) során feltárt nem jelentős hiba mindig a tárgyév részeként kerül könyvelésre, ahogy egyébként az adózásban is bevallásra kerül.
- c) módszertanát kell alkalmazni akkor is, ha a felek közötti szerződést utólag úgy módosítják, amelynek következményeként az eredeti állapotot kell helyreállítani.
- d) során, ha jelentős hiba miatt háromszlopos mérleget és eredménykimutatást kell készíteni, akkor a zárás előtt az adózott eredményt át kell vezetni elkülönítés okán a lekötött tartalékba.
- e) következőkben a korábbi évek beszámolóját módosítani kell és azt a cégbíráson újra letétbe kell helyezni és közzé is kell tenni, ha a hiba lényeges volt.
- f) Nincs jó válasz.

3) Az értékvesztések

- a) elszámolására készletek esetében év közben is sor kerülhet a minőségromlások miatt.
- b) visszairása év közben is lehetséges a vevők esetében, ha a könyv szerinti értéknél nagyobb érték folyik be a társasághoz.
- c) visszairása bruttó módon történik az adott kölcsönök esetén akkor is, ha az tartósan adott kölcsön és akkor is, ha az a forgóeszközök között került bemutatásra.
- d) egyben behajthatatlan követelésnek is minősülnek, ha vevőkövetelésről van szó.
- e) a cash flow kimutatásban olyan korrekciós tételek, amelyek csak a befektetett eszközök értékvesztését tartalmazhatják, a forgóeszközökét nem (az indirekt logika miatt).
- f) Nincs jó válasz.

4) Közbenső mérleg

- a) készítésekor eredménykimutatást és kiegészítő mellékletet nem kell összeállítani, és nincs letétbe helyezés és közzététel sem.
- b) készítése nélkül osztalék előleg nem fizethető. Ez azt jelenti, hogy minden osztalékfelőlegről szóló döntést megelőzően közbenső mérleget kell készíteni.
- c) készül akkor is az Szt. szerint, amikor év közben történik az átalakulás, de a változatlan formában tovább működő vállalkozás nem zárhatja le a könyveit.
- d) elkészítésekor is úgy kell értékelni az eszközöket és a forrásokat, mintha év vége lenne (mint amikor egy üzleti év beszámolójának fordulónapjára készül a mérleg).
- e) felhasználható a saját részvények, üzletrészek visszavásárlását megalapozó döntésekhez is, ha maga a közbenső mérleg fordulónapja nem régebbi 6 hónapnál.
- f) Nincs jó válasz.

5) Az immateriális javak

- a) közötti szellemi termékek saját előállítás esetén csak a kísérleti fejlesztés aktivált értékén keresztül vehetők állományba.
- b) üzleti vagy cégérték mérlegSORA nem tartalmazhatja a részesedések megvásárlása esetén azt a többletértéket, amelyet a piaci érték fölött fizettek érte.
- c) között, vagyoni értékű jogként kell kimutatni minden használati jogot.
- d) alapítás, átszervezés aktivált érték során kell kimutatni az átszervezés szükségszerű következményeként létrehozott új tárgyi eszközt is.
- e) mérlegSORAI közül csak kettő vált ki osztalékfizetési korlátot és kell emiatt lekötött tartalékot képezni.
- f) Nincs jó válasz.